

Διεύθυνση Π.Ε Ανατολικής Αττικής / ΕΚΠΑ

Ερευνητικό-Πιλοτικό Πρόγραμμα

«Το Σχολείο Οργανισμός και Κοινότητα Μάθησης:

Αξιολόγηση Ομοτέχνων – Συνεργατικές Πρακτικές Εκπαιδευτικών»

Σχολικό έτος: 2024-2025

Σχολική μονάδα: **4^ο ΛΥΚΕΙΟ ΑΙΓΑΛΕΩ**

Συνεργατική πρακτική Αξιολόγησης Ομοτέχνων και διαμοιρασμού εμπειρίας, τεχνογνωσίας και εκπαιδευτικού υλικού μεταξύ εκπαιδευτικών

Η ΛΩΣΗ ΤΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΗΣ

Διάρκεια: 2 διδακτικές ώρες

Διδακτικά εργαλεία:

- απλός πίνακας,
- διαδραστικός πίνακας,
- σχολικό εγχειρίδιο,
- φωτοαντίγραφα με ιστορικά παραθέματα,
- χάρτες,
- οπτικοακουστικό υλικό

Διδακτική μέθοδος:

κατευθυνόμενος - στοχευμένος διάλογος,
ανακαλυπτική μάθηση, ομαδοσυνεργατικότητα

Συνεργαζόμενοι εκπαιδευτικοί:

2, συνδιδασκαλία:

Λούκος Κωνσταντίνος, ΠΕ02 - Φιλόλογος

Φιλιππαίου Ελευθερία, ΠΕ05 Γαλλικής Φιλολογίας

Στόχοι:

Οι μαθητές/-ήτριες αναμένεται να:

- γνωρίσουν τις **συνθήκες** που οδήγησαν στην Άλωση.
- αξιολογήσουν τον ρόλο του ευρύτερου ιστορικού, στρατιωτικού, οικονομικού και κοινωνικού **πλαισίου** της **περιόδου / περιοχής**.
- αξιολογήσουν την επιλογή των Βυζαντινών για αναζήτηση βοήθειας από τη Δύση με την προσπάθεια **ένωσης των εκκλησιών**
- **παρουσιάσουν το κλίμα** που επικράτησε στην **Πόλη** μετά τη Συνθήκη της **Φερράρας – Φλωρεντίας**
- **αντιληφθούν** την ιστορική **συνέχεια** του βυζαντινού **πνεύματος** μετά την άλωση
- να ασκήσουν **ικανότητες** σύνθεσης, ανάλυσης επιστημονικών πληροφοριών και παραγωγής λόγου
- να ενισχύσουν την ενεργό **συμμετοχή** τους στη μαθησιακή διαδικασία
- να γίνει πιο **βιωματικό/ζωντανό/ενδιαφέρον** το μάθημα

Υλοποίηση της συνεργατικής πρακτικής

Περιγραφή της συνεργατικής πρακτικής

Η παρούσα διδασκαλία εντάσσεται στο πλαίσιο μιας ευρύτερης συνεργατικής πρακτικής μεταξύ εκπαιδευτικών, με στόχο τη συνδιαμόρφωση ενός διδακτικού σχεδίου που να ενισχύει τη μαθησιακή εμπλοκή, την ιστορική σκέψη και τη βιωματική προσέγγιση της γνώσης. Η σχεδίαση και υλοποίηση του μαθήματος πραγματοποιήθηκε σε συνεργασία με συνάδελφο εκπαιδευτικό, η οποία παρακολούθησε τη διδασκαλία ως ετεροπαρατηρήτρια. Σκοπός της παρατήρησης ήταν η καταγραφή της μαθητικής συμμετοχής, η εστίαση στη δυναμική της ομάδας και η παροχή ανατροφοδότησης με στόχο τη βελτίωση του διδακτικού σχεδιασμού.

Η συνεργασία αυτή στηρίχθηκε στη φιλοσοφία της επαγγελματικής μάθησης των εκπαιδευτικών μέσω διαλόγου, παρατήρησης και από κοινού στοχασμού. Ιδιαίτερη έμφαση δόθηκε στον **αναστοχασμό του εκπαιδευτικού** ως κρίσιμου εργαλείου για τη διερεύνηση της αποτελεσματικότητας της διδασκαλίας, την αξιολόγηση των μαθησιακών αλληλεπιδράσεων και τη στοχευμένη αναπροσαρμογή της διδακτικής πρακτικής.

Η διδακτική προσέγγιση εστίασε σε συνεργατικές δραστηριότητες, οργανωμένες με βάση προηγούμενη γνωστική εμπειρία των μαθητών/μαθητριών, καθώς είχαν παρακολουθήσει **ιστορικό ντοκιμαντέρ του National Geographic** σχετικό με την Άλωση της Κωνσταντινούπολης. Στο πλαίσιο της διδασκαλίας, οι μαθητές εργάστηκαν σε ομάδες και ανέλαβαν να αναλύσουν και να συνθέσουν ιστορικές πτυχές της περιόδου, όπως:

- το ευρύτερο ιστορικό, κοινωνικό και στρατιωτικό πλαίσιο των τελών του 14ου και των αρχών του 15ου αιώνα,
- τη στρατηγική επιλογή της Ένωσης των Εκκλησιών ως διπλωματικό μέσο από τους Βυζαντινούς,
- τη συγκρότηση και ιδεολογική βάση του ανθενωτικού στρατοπέδου,
- τις εναλλακτικές δυνατότητες που υπήρχαν εκείνη την περίοδο,

- τα βασικά γεγονότα έως την Άλωση,
- και τον πνευματικό ρόλο του Βυζαντίου μετά την πτώση της Πόλης.

Ως διδακτικά εργαλεία αξιοποιήθηκαν:

- το σχολικό εγχειρίδιο,
- επιλεγμένα ιστορικά παραθέματα,
- ο διαδραστικός πίνακας για χαρτογραφική και οπτικοακουστική υποστήριξη,
- καθώς και σύντομη παρουσίαση τύπου PowerPoint για την οργάνωση και ανακεφαλαίωση της ενότητας.

Εργαλείο παρατήρησης

Ως εργαλείο παρατήρησης αξιοποιήθηκε αρχικά η παρακάτω φόρμα καταγραφής δεδομένων/κριτικής επισκόπησης της διδασκαλίας σε όλες τις φάσεις:

ΦΟΡΜΑ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗΣ

Σημείο εστίασης	Ναι / Όχι	Σχόλια
Ήταν καλά δομημένο και οργανωμένο το μάθημα;		
Ήταν σαφείς οι μαθησιακοί στόχοι;		
Ελέγχθηκε η επίτευξη των μαθησιακών στόχων;		
Συμμετείχαν όλοι οι μαθητές ενεργά;		
Ήταν η διαχείριση της τάξης αποτελεσματική;		
Δόθηκαν ευκαιρίες επέκτασης της μάθησης/ εφαρμογής/ κριτικής σκέψης;		
Έλαβαν οι μαθητές επαρκή ανατροφοδότηση;		
Αξιοποιήθηκαν αποτελεσματικά τα μέσα/εργαλεία της διδασκαλίας;		

Φόρμα Αναστοχασμού Εκπαιδευτικού

Άξονας αναστοχασμού	Αναστοχαστικό ερώτημα	Παρατηρήσεις / Σχόλια
Μαθησιακά αποτελέσματα	Οι μαθητές κατάφεραν να κινηθούν από την απλή αναφορά γεγονότων προς την ιστορική ερμηνεία και σύνθεση;	.....
Συμμετοχή & Δυναμική τάξης	Όλοι οι μαθητές συμμετείχαν ενεργά; Παρατηρήθηκαν φαινόμενα περιθωριοποίησης ή άνισης κατανομής ρόλων στις ομάδες;	.....
Δομή & προετοιμασία	Ήταν επαρκής η προϋπάρχουσα γνώση (μέσω του ντοκιμαντέρ) για να υποστηρίξει τις απαιτήσεις της δραστηριότητας;	.....
Συνεργατική μάθηση	Η ομαδοσυνεργατική εργασία ενίσχυσε την κριτική σκέψη και την ιστορική διερεύνηση;	.....
Διδακτικά μέσα & ποικιλία	Ποια διδακτικά εργαλεία λειτούργησαν καλύτερα; Ποιο υλικό θα μπορούσε να εμπλουτιστεί ή να αντικατασταθεί;	.....
Ενσυναίσθηση & ταύτιση	Υποστηρίχθηκε επαρκώς η ιστορική ενσυναίσθηση μέσα από τις πηγές και τα ερωτήματα;	.....
Παρατήρηση συναδέλφου	Ποια παρατήρηση ή σχόλιο της ετεροπαρατηρήτριας με βοήθησε να δω τη διδασκαλία μου από άλλη οπτική;	.....
Ανατροφοδότηση & εξέλιξη	Τι θα επαναλάμβανα με την ίδια μορφή σε μελλοντική διδασκαλία; Τι θα άλλαζα ή θα προσάρμοζα;	.....